

lansko leto. Po raznih krajih je 50 udov več, v sekovski škofiji 4. — Nazadek se kaže po škofijah, oziroma krajih: Lavantinska 2115, ljubljanska 915, goriska 396, krška 360, tržaško-koperska 220, Afrika in Azija 51, somboteljska 40, poreška 30, zagrebska 23, bosniške 15, videmska 8, senjska 5, djakovska 3. — V družbene »zlate bukve«, v katere se po pravilih vpiše vsak novo vstopivši ud, se je zapisalo 7167 novih letnih udov, namreč od številke 234722 do številke 241889.

Družba razpošlje svojim udom letos 456348 knjig. Pač častno število za mali in še tako razkosani slovenski narod! Če pristajemo te knjige onim, katere je družba sv. Mohorja od svojega obstanka že podala svojim udom, najdemo, da je Slovincem vkup poklonila 9.300.040 iztisov knjig! V istini pa je to število še precej višje, ker so tu štete samo one knjige, ki so jih prejeli udje, natisnjeni in izkazani v naših koledarjih.

V Celovcu, dne 20 septembra 1903.

O d b o r.

Politični ogled.

Štajerski deželni zbor je začel včeraj 30. septem. zopet s svojim zasedanjem. Prve dni se bode obravnavalo o mnogobrojnih predlogih in posvetovalo v posameznih odsekih.

Naša ljuba zaveznica. Iz Gradca je prejel neki slovenski list od odličnega rodoljuba: »Te dni sem se razgovarjal z nekim politikom o razmerah v Avstro-Ogrski. Pogovarjala sva se o vsem onem, kar počenja Nemčija v naši državi: V Nemčiji nabirajo prispevke za najrazličnejša pangermanska podjetja, iz Nemčije prihaja znano gibanje »Los von Rom«, iz Nemčije so podpirani vsenemški poslanci. Nemški narod v Avstriji je že pripravljen, da bi rad videl našega vladarja v istem razmerju do pruskega cesarja, v kakoršnjem so razni vladarji zaveznih dežel Nemčije. Naši Nemci bi z odprtimi rokami sprejeli prihod nemških polkov v našo državo. In to ve tudi Nemčija, tudi ona dela na to, da bi prišel dan, ko bo mogla odposlati svoje polke proti jugu naše države. Da pa pride ta dan, neti skrivno z največjo previdnostjo prepričani v Avstro-Ogrski. In ko pridejo ti prepričani do take meje, da jih ne bo mogla Avstro-Ogrska več sama zadušiti, tedaj se velikodušno oglasi Nemčija za pomoč, njeni polki zasedejo naše dežele in tu tudi ostanejo — mi pridemo pod Prusijo. Tudi sedanje razmere na Ogrskem so sad berolinskega podpihovanja in Nemčija bi rada videla, da bi prišlo na Ogrskem do skrajnosti, da bi jej tako bilo možno izvršiti svoj načrt.«

Položaj na Ogrskem. Ministrski predsednik znani Khuen Hedervary, kateremu je cesar zopet poveril sestavo novega ministr-

A sile ni smel rabiti in pustiti je moral otroke.

Dospel je do mesta, pa pošiljali so ga od hiše do hiše. In ko je nastal večer, vzletel je sam, truden in žalosten proti nebesom.

»Odpusti, Oče nebeski, da sem se vrnil, ne da bi kaj opravil. Veliko in veliko ljudi sem vprašal, bi li ne hoteli iti z menoj, a vsak je našel kak vzrok, da je ostal na zemlji.«

Sedaj je odgovoril Gospod: »Poslušaj! Ker nobeden noče zemlje prostovoljno zapustiti, tudi nadalje več ne povprašuj, ali so pripravljene ali ne. Vsakega dvajsetega, katerega boš srečal, vzemi in ga pripelji, bodi si star ali mlad, bogat ali reven, učen ali nevednež, zdrav ali bolnik. Jutri idi zopet na delo!« In angelj se je hvaležno priklonil pred Bogom. S prihodnjim dnem začel je izvrševati ukaz nebeskega Očeta in ga izvršuje do današnjega dne.

Vidiš, Julika, odtod pride, da ljudje umirajo v razni starosti.«

stva, je podal zopet ostavko. predno je mogel izvršiti svojo nalogo. K temu ga je privedlo postopanje poslancev v zasedanju dne 29. m. mes., v kateri se je imelo obravnavati o stvarih, kakor smo zadnjič poročali.

Gospodsk zbornica. V ponedeljek, dne 28. m. m. je imela gospodsk zbornica sejo, da reši zadevo glede odpusta tretjeletnikov ter poziva novincev v vojaško službo. Pritrčila je sklepu državnega zbora.

Bodočnost hrvatske opozicije. »Ozbor« poroča, da je v Hrvatski 38 okrajev, v katerih bi mogli Hrvati zmagati s svojo močjo, 12 okrajev, v katerih bi lahko zmagali s pomočjo Srbov, srbskih okrajev je 15, okrajev, v katerih niti Hrvati, niti Srbi nimajo večine je 7, okrajev, kjer radi velikega števila uradništva prevladuje uradništvo, je 16. Iz tega sledi, da bi s krepko hrvatsko-srbsko organizacijo postale razmere v hrvatskem saboru lahko boljše. Za to pa je združeni hrvatski opoziciji treba še mnogo resnega dela.

Volitve na Srbskem. Pri volitvah v skupščino, ki so se vršile te dni, je bilo izvoljenih 72 zmernih, 61 samostojnih in dva divja radikalca, 14 liberalcev, 1 naprednjak in 1 socijalist. Devet kandidatov pride v ožjo volitev. Potemtakem so dosegli samostojni radikalci nepričakovan uspeh, kajti mislilo se je poprej, da si pridobijo zmerni radikalci vsaj 90 poslancev. Zaradi tega je postal položaj v Srbiji težaven, ker nima nobena stranka zadostne večine. Bržkone pa pride med zmernimi in samostojnimi radikalci do kakega sporazumljenja in si sestavijo skupno ministristvo. Skupščina se je sklicala k zasedanju dne 28. sept. Dosedanje ministristvo je podalo ostavko, katero je kralj tudi sprejel.

Ali bo vojna? Vkljub najnovejšim resnim vestem in vkljub vsem pripravam je gotovo, da vojne med Turčijo in Bolgarijo ne bo. Bolgarija vojne ne bo napovedala, ker se boji, da bi je Rusija ne zasedla in Rumunija za hrbtom napadla. Turčija pa tega tudi ne bo storila, ker se boji okupacije Makedonije od strani Avstrije, ki po besedah sofijskega turškega komisarja Ali Feruh-beja čaka le ugodne prilike, da udre v Makedonijo. Poleg tega se boji Turčija, da bi Rusija lahko porabila priliko, da izkrca v Injadi ali Vaziliki svoj vojni kor, ki je v dveh ali v treh dneh že pred carigradskim zidovjem. Ne glede na ta ugibanja pa Turčija tudi ne uvideva potrebe vojne, ker bo tudi brez vojne zadušila vstane in umirila deželo, namreč s neprestanim zatiranjem bolgarskega prebivalstva. To je najradikalnejše sredstvo in najboljša taktika, s katero se bo Turčija enkrat za vselej iznebila nadležnega bolgarskega življa. Pri tej priliki bodi omenjeno, da je bilo od tistega časa, ko se je vstane razglasil (2. avgusta) pa do danes, po poročilih notranje makedonske organizacije pomorjenih okoli 70.000 Bolgarov. Ako pa bo Evropa še nadalje pustila delati Turčiji, kar bo hotela, ne bo v kratkem času v Makedoniji nobenega Bolgara več...

Dopisi.

Sv. Rupert v Slov. gor. Občinska uprava, po Štajerčevem uzorcu vzgledna, je pač gotovo v naši župniji občina Gočova. Ko je dne 13. avgusta t. l. prihrumela grozna nevihta s točo, ter je vsem prizadetim župljanom naredila ogromno škodo, so vsi občinski uradi, katerih občine so bile po uimi prizadete, poročali na upliva mesta ter vložili prošnjo za pomoč ter odpis davka. Le edini župan navedene občine s svojim za nemško uradovanje vnetim tajnikom Petričem se je izrazil proti zahtevancem, da ni vredno. Sedaj vaju vprašamo, slavna posilinemca, ali ni dovolj velika škoda, da so naši vinogradi na več let uničeni, njive upostošene in travniki tako pomandrani, da se je polovico manj otave pridelalo. Proti vama govori dovolj glasno dejstvo, da je samo jednemu

posestniku čez 2000 strešne opeke na jednom poslopu polomilo.

Ne bi sedaj tega javno na dan spravljali, ker pregovor veli: »Po toči zvoniti je prepozno«, pa naj bodo dotične vrstice v svarilo tukajšnjim ter drugotnim volilcem, kateri se tako radi vsedejo na »Štajerčev« volilni recept. Tu v tej občini imamo sedaj dovolj jasen dokaz, kako vneto delujejo ti Štajerčevi pristaši za blagor občanov, kadar pridejo na krmilo. V drugem se pač ne odlikujejo kakor, da uradujejo v nemškem jeziku, večini prebivalcev neumevnem ter da osrečujejo davkoplačevalce z velikimi občinskimi dokladi. Ali ni res, Vi očka župan ter ti pragmanski pisar pri slovenskem odvetniku? Naša občina ima 85 % občinskih doklad. In kake so občinske ceste! Nemara si bodo morali posestniki spraviti tovarno živino, ker z vozom ni mogoče na polja. To bodi v svarilo kmetom Slov. goric, kateri so začeli z neko slastjo stopati po protinarodni poti. Ali dragi sotrpini, to je gotovo naša k porazu vodeča pot, ker dokler ne bodo vsi naši občinski uradi v naših, slovensko-narodnih rokah, se nimamo nadejati boljše gospodarske niti narodne bodočnosti, ker Štajerčeva nemčurska kramarska stranka skrbi le za svoj blagor ne pa za naš. Torej krepko in vstrajno na delo! Ne trpimo še dalje, da bi bila naša milodoneča slovensčina po občinskih ter drugih uradih zapostavljena! Kajti sicer se lahko dogodi, da bodo nas še slovensko govoreče kmete začeli zaplenjavati po tukajšnjih nemčurskih trgih, kakor so pri zadnjem mladeniškem zborovanju zaplenili slovensko zastavo. Naša stara pesem pa naj bo in ostane: »Svoji k svojim!« Rodoljub.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Okraj glavarjem v Konjicah je imenovan baron Müller-Hörnstein, dozda komisar pri okrajnem glavarstvu v Mariboru.

Mariborske novice. Deželni odbor je imenoval zdravnikom na tukajšnji bolnišnici J. Grubitsch, sina tukajšnjega trgovca. — V torek, dne 22. m. m. je pustil na Tappainerjevem trgu trgovec Lininger svoje kolo, katero pa si je neznan prijatelj koles izposodil za nedoločen čas. — V noči od 23. na 24. m. mes. je ukradel neznan tat iz kupeja II. razreda na tukajšnjem kolodvoru usnje, s katerim so prevlečeni sedeži. — Čenovojniški zaveznici, ki stanujejo v Mariboru, se morajo oglašiti med 15. in 18. oktobrom dopoldne pri tukajšnjem magistratu. — Občinske volitve v Mariboru se vršijo v novembru. 3. volilni razred (2038 volilcev) voli 19. nov., 2. volilni razred (497 volilcev) dne 24. nov. in 1. volilni razred (825 volilcev) voli 27. novembra. — V sredo, dne 23. m. m. je ukradel neznan tat trgovcu W. Abt kolo, katero je naslonil pred trgovino Prsteča v Tegetthoffovi ulici. — Mariborski občinski svet je sklenil v svoji seji, dne 28. m. m. da se sezida zopet mostič v Koroškem predmestju in sicer s stebri iz kamna. — V Mariboru so zaprli 37letnega brezposelnega Tomaža Ber iz Dobrine pri Ptuj, ki je bil izgnan iz Maribora zaradi goljufij. V soboto, dne 26. t. m. se je vrnil nazaj v Maribor ter hotel tukaj prodajati navadne kovinske prstane za zlato. Toda policija ga je zasačila ter je bil Ber obsojen na dva tedna strogega zapora. — Zaradi javnega nasilstva je bil obsojen 21letni zidarski pomočnik Anton Črnko iz Tepsove pri Mariboru na edno leto težke ječe. Črnko je bil že večkrat predkaznovan ter je pred kratkim prestal 8 mesečno ječo. — V petek, dne 25. m. mes. zvečer so se vžgale saje v dimniku pekarni N. Duma v Tegetthoffovi ulici. Ogenj so pogasili, predno je došla požarna bramba. Na podstrešju je že švigal ogenj skozi majhna vratca ter vnel neko le-